

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3PPOm/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824200103
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824200103.1

Uznesenie

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX, deti rodičov – matky: E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. B. XXXX/XX, G. H. a otca: E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom F. B. XXXX/XX, G. H., v konaní o návrhu navrhovateľa: Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, so sídlom Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení:

Súd týmto d o č a s n e o d n í m a maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX zo spoločnej pestúnskej starostlivosti E. D., nar. X.X.XXXX a I. D., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX a maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX dočasne zveruje do starostlivosti Detského krízového centra Náruč, Zádubie 56. Žilina.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.1.2024 o 9:28 hod. navrhovateľ žiadal, aby súd dočasne odňal mal. deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX zo spoločnej pestúnskej starostlivosti ich pestúnov a nariadil im pobyt v Detskom krízovom centre Náruč, Zádubie 56. Žilina.

2. Podaný návrh odôvodňoval tým, že maloleté deti spolu so svojimi dvoma, teraz už dospelými súrodencami, boli rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/348/2011, zo dňa 28.06.2012 zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti E. D., nar. XX.XX.XXXX a I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX. Výkon pestúnskej starostlivosti bol orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately priebežne sledovaný. V náhradnej rodine boli vykonávané opatrenia v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bytové pomery rodiny sú vyhovujúce, členovia náhradnej rodiny užívajú priestraný rodinný dom. Počas realizovaných pohovoroch maloleté deti verbalizovali, že sú v rodine spokojné, o náhradných rodičoch sa vyjadrovali pozitívne, náhradné prostredie považovali za svoj domov. Vykonanými zisťovaniami neboli v minulosti zistené závažnejšie nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti zo strany náhradných rodičov. Dňa 10.01.2024 bol na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo doručený podnet na prešetrenie zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloleté deti: A. B. a C. D.. V F. J. D. E. J. B., ktorú maloleté deti navštevujú, bola zriadená anonymná schránka, do ktorej jedno z detí napísalo list, v ktorom opísalo náročný život v rodine, v určitých okamihoch pre dieťa nezvládateľný. Napriek tomu, že schránka je anonymná, na základe obsahu textu, škola identifikovala pisateľa, ktorou bola malol. A.. Vo viacstranovom liste maloletá opisuje pre ňu náročné trávenie času v náhradnom rodinnom prostredí, v ktorom má nespočetné množstvo povinností, ktoré musí vykonávať na príkaz náhradného rodiča, každý deň upratať celý viacpodlažný rodinný dom. Keď túto povinnosť skončí náhradný rodič prácu skontroluje, ak je s prácou maloletej spokojný uloží jej ďalšie povinnosti. Ak nie je práca vykonaná podľa jeho predstáv, nevhodne maloletej nadáva, rozpráva jej, že je lenivá, prirovnáva ju k biologickým rodičom, o ktorých sa vyjadruje negatívne. V prípade, ak by sa k danej veci chcela maloletá vyjadriť, tak túto možnosť nemá, je zahriaknutá a zo strany náhradného rodiča dostane odpoveď, že si môže

zbalit svoje veci a odísť. Pre maloletú sú tieto opakujúce situácie veľmi náročné na zvládanie, vníma, že náhradný rodič by sa nemal k nej takto správať, avšak nakoľko nemá inú možnosť, tak si sama pre seba povie, že to ešte vydrží. V liste uvádza, že v myšlienkach uvažovala o suicidalnom úmysle, chcela sa zabiť, avšak z kresťanského hľadiska tieto myšlienky odmietla. V liste ďalej opisuje trávenie svojich prázdnin ako „hororové“, nakoľko celé prázdniny opäť stále dookola upratovala v domácnosti a vykonávala práce v záhrade. Na základe uvedeného podnetu bol dňa 11.02.2024 v školskom prostredí vykonaný pohovor s malol. A., maloletá takmer celý pohovor plakala. Uviedla nasledovné „...proste ani jeden deň u nás nie je, že moja mamina nekričí po nás, a keď kričí tak väčšinou po mne. Ja proste každý deň, keď prídem zo školy, ja musím pozametať celý dom, povysávať celý dom a upratať. Ak niečo nestihnem urobiť tak príde moja mamina a začne kričať, že čo som to tak dlho robila a keď to urobím zle tak to musím urobiť ešte raz a takto stále dookola. Zametám všetky podlahy, koberce musím vyprášiť, máme práčovňu, kotolňu schody, chodbičku, chodbu, kuchyňu, moju izbu a všetko to musím pozametať, potom na druhom poschodí musím obývačku, vecko, kúpeľňu, kuchyňu, chodbičku, chodbu, bratovu izbu, obývačku, musím všetko povysávať, poleštiť a všetko, leštím to utierkou a takým striekatkom a musím to poleštiť aby tam neboli fľaky, nábytok, kľučky, všetko kde sú capky, zábradlie a všetko to musím poutierať, toto robím každý deň. Zopakovala opäť čo všetko musí zametať a upratať. V stredu a v sobotu musím toto všetko poumývať, tie ostatné dni to zametám. Aby som toho nemala veľa v sobotu, tak si to začnem robiť už v piatok. V utorok máme ešte o piatej omšu, takže to musím rýchlejšie urobiť aby som sa aj poučiť stihla, potom do kostola, potom musím dorobiť čo som ešte nestihla a potom spať. V kuchyni keď mamina navarí tak to musím poumývať. Vonku chodím iba keď je mamina v dobrej nálade, keď nás pustí“ Z pohovoru vyplynulo, že mal. A. odmieta naďalej zotrvať v rodinnom prostredí náhradných rodičov. Ako dôvody uvádza, že zo strany náhradných rodičov sú pre ňu zadávané opakujúce práce v domácnosti, ide o každodenné upratovanie celej domácnosti, zametanie podláh a ich umývanie, dezinfikovanie kľučiek, leštenie nerezového zábradlia, umývanie riadu a pre brata práce na hospodárstve – denne čistenie volier psov, čistenie chlievov prasiat, zajacov, v lete aj husí. Ocino mu vždy dá nejakú robotu na každý deň a keď to neurobí tak ho vykričí Máme veľkú záhradu, do ktorej chodím v lete plieť a kopať, väčšinou to robím ja cez prázdniny. Mamu bolia nohy ona už nevláda. Uvedené práce sú pre nich neprimerané veku. Neustály krik na brata a najmä na ňu, nadávky a výčitky zo strany náhradného rodiča veľmi zle na nich pôsobia. Uvedená situácia je už pre ňu nezvládnuteľná, necíti sa doma bezpečne a pre túto situáciu ju napadali suicidalné úmysly. Počas rozhovoru nás požiadala, aby sme nič mame nepovedali, lebo bude na ňu opäť kričať a vyhodí ju z domu. Spomenuli sme jej, že sa plánujeme porozprávať aj s jej bratom, ale požiadala nás aby sme to nerobili, lebo on to mame povie a ona bude zase kričať na ňu. Na základe uvedených skutočností sme prehodnotili mieru ohrozenia mal. detí na: vysoká miera ohrozenia. Na základe uvedených skutočností vyplynuli vážne ohrozenie bezpečia, zdravia a života maloletých detí, ktoré v náhradnom prostredí musia denne opakovane vykonávať veľké množstvo domácich prác, ktoré sú neprimerane ich veku, sú denne vystavované výčitkám a nadávkam zo strany náhradného rodiča, opakovane sú v prípade pokusu vyjadriť svoj názor posielane z domu preč. Tento súčasný stav v náhradnej rodine negatívne vplýva na celkový psychický vývin maloletých detí.

3. Podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (1) Ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlúčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.

4. Podľa § 365 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 365 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku (3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 365 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku (4) V konaní o nariadení neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka.

7. Podľa § 365 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku (5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Súd sa v rámci osvedčenia daného skutkového stavu okrem obsahu podaného návrhu oboznámil aj s prílohami toho návrhu, a s rodnými listami mal. detí tiež so záznamom s pohovu s mal. v školskom zariadení, ktorý sa uskutočnil v F. B. dňa 11.1.2024, tiež s obsahom listu mal. Lenky označenom ako „Zúfalá baba“, a s rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/348/2011-195 zo dňa 28.6.2012, pričom mal osvedčené nasledovné skutočnosti:

12. Mal. deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX, sú súrodenci, ktorí boli rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/348/2011, zo dňa 28.06.2012 zverení do spoločnej pestúnskej starostlivosti E. D., nar. XX.XX.XXXX a I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX. Výkon pestúnskej starostlivosti bol orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately priebežne sledovaný. Z daného rozsudku vyplynulo, že okrem týchto mal. detí sa v spoločnej pestúnskej starostlivosti vyššie uvedených pestúnov manželov D. nachádzali aj ďalší dvaja toho času už dospelý súrodenci mal. detí a to K. D., nar. X.X.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX. Kolízny opatrovník mal. detí sudcovi oznámil, že títo starší súrodenci už v spoločnej domácnosti pestúnov nežijú. V konaní bolo ďalej osvedčené, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 13P/37/2021- 98 zo dňa 11. februára 2022 súd zrušil spoločnú pestúnsku starostlivosť manželov D. vo vzťahu k v tom čase mal. E. D. a nariadil nad touto ústavnú starostlivosť z dôvodu, že vzťahy medzi pestúnmi a mal. E. sú narušené, pričom k zhoršeniu ich vzťahov došlo po tom, ako maloletá uviedla, že zo strany pestúna došlo k obťažovaniu jej osoby, z ktorého dôvodu orgán SPODSK podal dňa 19.07.2021 na Okresnú prokuratúru oznámenie, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestnej činnosti. Uvedené tvrdenia sa nepreukázali avšak po tejto udalosti pestúni stratili dôveru k maloletej a dospeli k záveru, že nechcú pokračovať v pestúnskej starostlivosti. Rovnako maloletá opakovane odmietla návrat do rodiny pestúnov. Uvedenému rozsudku predchádzalo rozhodnutie tunajšieho súdu vydané v rámci konania sp. zn. 13PPOm/1/2021, kde navrhovateľ - ÚPSVaR žiadal vydať neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne odníme mal. E. z pestúnskej starostlivosti E. D. a I. D. a nariadi maloletej pobyt v Detskom krízovom centre Náruč za účelom odbornej diagnostiky. Dôvodom na podanie takéhoto návrhu bola skutočnosť, že mal. E. sa odmietala vrátiť do náhradného rodinného prostredia a z pohovoru s maloletou vyplynulo podozrenie zo sexuálneho zneužívania mal. E.. Uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 0PPOm/1/2021-27 zo dňa 16.07.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenia, v zmysle ktorého súd dočasne zveril mal. E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX do starostlivosti Detského krízového centra „Náruč - Pomoc deťom v kríze“, so sídlom Prípojná 56, Žilina - Zádubnie, IČO: 36 138 66. Pokiaľ ide o obsah listu písaného mal. A. ako aj po oboznámení sa s obsahom pohovoru, ktorý bol s ňou vykonaný zo strany príslušného Úradu práce soc. vecí a rodiny Námestovo, z obsahu týchto listinných dokladov bolo osvedčené, že maloletá pociťuje a aj popisuje značný diskomfort v rodine pestúnov, ktorý je spôsobený zrejme zvýšenými nárokmi na maloletú a jej brata, bez prejavov dostatočnej empatie ku deťom v ich veku a postavení, čoho dôsledkom je nekonformný psychický stav maloletej, ktorá má zároveň aj potrebu ochrany svojho brata pred požiadavkami pestúnov na ich osoby. Uvedené by naznačovalo aj vyjadrenie triednej učiteľky maloletej z 11.1.2024, z ktorého vyplynulo, že maloletá začala do školy chodiť veľmi smutná a je veľmi tichá.

13. Na základe vyššie uvedeného osvedčeného skutkového stavu veci z predloženého návrhu a pripojených listinných dokladov súd zhodnotením všetkých skutočností nemal pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy a mal osvedčené skutočnosti pre nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Pri svojom rozhodovaní mal na zreteli ako prvoradé hľadisko záujmu maloletých detí, z ktorého vyplynulo, že maloleté deti predovšetkým maloletá A., je v bezprostrednom ohrození jej zdravia a pociťuje ohrozenie svojho bezpečia ako aj bezpečia svojho brata, keďže v náhradnom rodinnom prostredí obaja dennodenne opakovane vykonávajú veľké množstvo domácich a hospodárskych prác, ktoré sú neprimerané ich veku, v požadovanom rozsahu a intenzite. Rovnako tak ohrozenie maloletých detí v zmysle ich duševného zdravia môže byť spôsobené aj v dôsledku neprimeraných výčitiek a nadávok zo strany náhradného rodiča. Tiež v prípadnom vyžadovaní si od maloletých detí aby tieto šetrili elektrinou, a preto napríklad maloletá musí čítať po tme, len s baterkou. V prípade takejto starostlivosti poskytovanej zo strany pestúnov maloletým deťom je predpoklad vážneho ohrozenia ich duševného zdravia, a preto mal súd za to, že v záujme ich zdravého a pokojného vývoja je potrebné aby tieto boli akútne zverené do starostlivosti príslušného detského krízového centra a teda dočasne odňaté zo spoločnej pestúnskej starostlivosti pestúnov D., kde v ďalšom sa súd bude zaoberať preskúmaním rodinných pomerov a celkovej situácie v rodine pestúnov v riadne začatom konaní.

15. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo bol Okresnému súdu Námestovo doručený dňa 12.1.2024 o 9:28 hod.

Okresný súd Námestovo v zmysle § 365 ods. 2 CMP v zákonom určenej lehote, t. j. do 24 hodín od doručenia návrhu vo veci rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich CMP.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Toto uznesenie je vykonateľné dňa 12.1.2024 o 14:02 hod..